

<p><i>Kuidas valida esindajat?</i></p> <p>Õpilased osalevad lühikeses simulatsioonis, et valida poliitiline kandidaat, kes häält kõige rohkem väärrib.</p>	<p><i>Õppeaine:</i> ühiskonnaõpetus</p>
<p><i>Kooliaste:</i> gümnaasium</p>	<p><i>Kestus:</i> 45 min</p>
<p><i>Tunni eesmärgid</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Õpilased arendavad oma analüüsi oskust. 2) Õpilased mõistavad, kuidas argumenteerimisoskus seostub demokraatliku protsessi ning hääletamisega. 	
<p><i>Tunni ettevalmistus</i></p> <p>Ettevalmistusel toetab õpilasi Eesti Väitlusseltsi õppematerjal "Argumenteerimine".</p>	
<p><i>Tunni kirjeldus</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Õpetaja tutvustab õpilastele fiktiivset valimisolukorda. Erakondade ning valija kirjeldus on allpool välja toodud (vt Juhtum). Soovi korral võib erakondade ja/või valija iseloomustusi juurde mõelda või kohendada. 2) Õpetaja palub õpilastel välja tuua esitatud argumentide põhilised väited, et oleks selge, kuidas erakonnad üksteisest erinevad. 3) Õpilased joonivad valijat kirjeldavas tekstis alla tegurid, mis valija otsust mõjutavad. 4) Õpilased reastavad otsust mõjutavad tegurid kõige olulisemast kõige ebaolulisemani. 5) Õpilased valivad erakonna, kes nende arvates valija soovidele kõige paremini vastavad. Sealjuures peaks iga õpilane arvestama eelmises etapis tehtud järjestusega. 6) Õpilased kirjutavad argumenti enda otsuse toetuseks. 7) Õpilased esitavad oma seisukohti klassis. Üheskoos arutatakse, mis valiku langetamisel määravaks sai. 	
<p><i>Hindamine</i></p> <p>Õpilaste seisukohtade argumenteeritust ja panust arutellu on soovi korral võimalik hinnata.</p>	

Juhtum

Ees ootavad Euroopa Parlamendi valimised! Üheks sütitavaks teemaks, millega Euroopa Liidu tasandil järgmise viie aasta jooksul tegelema hakatakse, on keskkonnakaitse. Nimelt on kavas arutada, kas ja kui kiiresti peaksid riigid lõpetama energia tootmise taastumatutest maavaradest. Eesti valimisnimekirjadest leiame kolme fraktsiooni kandidaadid, kellel kõigil on teema osas omapärane seisukoht. Samas ei saa täiesti ära unustada ka muid maailmavaatelisi sõlmküsimusi - kandidaatidel on arvamusi ka teistes valdkondades!

Jüri – Roheline Tulevik

“Taastumatute maavarade kasutamine peab lõppema võimalikult kiiresti, sest sedasi väldime keskkonnakahju suurendamist. Eesti energiavõrgustik põhineb endiselt põlevkivil, mille tootmisprotsess tekitab väga palju süsihappegaasi. See aga on ohtlik kasvuhoonegaas, mis põhjustab globaalset soojenemist. 2007. aasta andmete põhjal kaasneb põlevkivist energia tootmisega lausa rohkem kahju kui teiste fossiilkütuste kasutamisega¹. Seega peaks Eesti ja ka Euroopa Liit taastumatute maavarade kasutamise lõpetama ning arendama taatuvenergiat põhinevat energiatööstust.”

Mari – Ühine Euroopa

“Üleminek taatuvenergiaks peab olema mõõdukas ja aeglane, et tagada riigi majanduslik kindlus, sest tööstuse kiire sulgemine võib põhjustada finantskriisi. Energiatööstus, mis praegu endiselt suuresti taastumatutele maavaradele tugineb, pakub inimestele tööd; seeläbi omakorda peavarju, kehakatet ja toidulauda. 2018. aasta andmete põhjal on üle 420 000 Euroopa Liidu elaniku töö seotud fossiilkütustest energia tootmisega². Üleminek peab olema aeglane, et vältida töökohtade kiiret kadumist.”

Kadri – Rahvas ja Kodu

“Euroopa Liit ei tohiks sätestada keskkonna teemal üht konkreetset viisil lahendada, sest riikide vajadused ja võimekus on erinevad. Mõnel riigil poleks kiire üleminekuga probleemi, kuna on juba varem energiatööstust teises suunas arendanud, kuid teised võivad sellega hätta jääda. Näiteks Rootsis on ligi 2/3 tarbitavast energiast toodetud taastuvatest allikatest, lirimaal aga kõigest 13%³. Eesti kasutab küll põlevkivi, ent on samas vaid üks kahest EL riigist, mille õhukvaliteet vastab WHO standarditele⁴. Et vältida ohtlikke majanduslikke või ka kaitsealaseid riske, mis võivad kiire üleminekuga kaasneda, peaks EL jätma liikmesriikidele rohkem otsustamisvabadust.”

¹ Choosing the Right Path for Fueling North America’s Transportation Future. Natural Resources Defense Council. 2007.

² Employment in the Energy Sector. Joint Research Centre. 2020.

³ Renewable energy statistics. Eurostat. 2022.

⁴ Only seven countries meet WHO air quality standard, research finds. The Guardian. 2024.

Kati on kõigi erakondadega tutvunud, kuid ei tea, kelle poolt hääletada. Teema on neiu jaoks väga oluline: ühest küljest tunneb Kati hirmu kliima pideva soojenemise pärast, teisalt töötab tema kallim Eesti Energias raamatupidajana. Kati jaoks on oluline, et Eesti riigi soovidest Euroopa tasandil üle ei astutaks. Aita Katil valida ning põhjenda tema otsust!

Katina hääletaksin erakonna _____ poolt, sest: